Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

6. listopada 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Elektroničke komunikacijske mreže i usluge – Direktiva 2002/20/EZ – Članak 13. – Naknada za prava na instalaciju opreme – Područje primjene – Općinski propis kojim se uvodi porez na teret vlasnika antenskih stupova i jarbola mobilne telefonije“

U predmetu C-346/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour d'appel de Mons (Belgija), odlukom od 7. lipnja 2013., koju je Sud zaprimio 25. lipnja 2013., u postupku

Ville de Mons

protiv

Base Company SA, prijašnji KPN Group Belgium SA,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas (izvjestitelj) i C. G. Fernlund, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. svibnja 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Ville de Mons, N. Fortemps, *avocate*,

— za Base Company SA, prijašnji KPN SA, A. Verheyden, S. Champagne i M. Derijke, *avocats*,

— za belgijsku vladu, J. Van Holm, u svojstvu agenta, uz asistenciju J. Bourtembourga, *avocat*,

— za Europsku komisiju, J. Hottiaux i L. Nicolae, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 8. srpnja 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 13. Direktive 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) (SL L 108, str. 21.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 53., str. 62.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Base Company SA, nekadašnjeg KPN Group Belgium SA (u daljnjem tekstu: Base Company), i Ville de Mons (Grada Monsa) vezano uz porez na antenske stupove i jarbole mobilne radiotelefonije postavljene na području tog grada.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Članak 1. Direktive o ovlaštenju naslovljen „Cilj i opseg“ u svojem stavku 2. određuje:

„Ova Direktiva se primjenjuje na ovlaštenja za pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga.“

4 U članku 2. stavku 2. točki (a) te direktive navodi se sljedeća definicija:

„‚opće ovlaštenje’ znači pravni okvir koji je utvrdila država članica kojim se osiguravaju prava na pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te predviđaju posebne obveze sektora koje se mogu primijeniti na sve ili na određene vrste elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, u skladu s ovom Direktivom“.

5 U članku 13. navedene direktive, naslovljenom „Naknade za prava korištenja i prava na instalaciju opreme“, navodi se sljedeće:

„Države članice mogu nadležnom tijelu dozvoliti da uvede naknade za prava korištenja radijskih frekvencija ili brojeva ili za prava na instalaciju opreme na, iznad ili ispod javnog ili privatnog vlasništva koje odražavaju potrebu osiguranja optimalnog korištenja tih resursa. Države članice osiguravaju da su te naknade objektivno opravdane, transparentne, nediskriminirajuće i proporcionalne u odnosu na njihovu namjenu i uzimaju u obzir ciljeve iz članka 8. [Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, str. 33.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 49., str. 25.)]“.

Belgijsko pravo

6 Općinsko vijeće Ville de Monsa usvojilo je 5. ožujka 2007. porezni propis kojim je uveden porez na antenske stupove i jarbole mobilne telefonije (u daljnjem tekstu: porezni propis), s primjenom za porezno razdoblje 2007. i za sljedeće godine.

7 U članku 1. poreznog propisa, naslovljenom „Predmet poreza“, precizira se da se navedeni porez primjenjuje na „antenske stupove ili jarbole od određene važnosti, koji su samostojeće konstrukcije, postojeće tijekom razdoblja oporezivanja, čija je namjena podupiranje različitih vrsta antena potrebnih za uredno funkcioniranje mreže mobilne telekomunikacije, a koje nije bilo moguće smjestiti na postojeće lokacije (krovove, crkve, itd.)“.

8 Prema članku 3. stavku 1. tog poreznog propisa, naslovljenom „Obveznici poreza“, navedeni porez dužne su plaćati „sve fizičke ili pravne osobe koje su vlasnici stvari iz članka 1. [poreznog propisa]“.

9 U članku 4. poreznog propisa, naslovljenom „Porezna stopa“, određuje se da porez o kojem je riječ u glavnom postupku iznosi 2500 eura, a plaća se po antenskom stupu ili jarbolu mobilne telefonije.

Glavni postupak i prethodno pitanje

10 Iz spisa kojim Sud raspolaže razvidno je da je Base Company operator javnih telekomunikacijskih mreža i, po toj osnovi, vlasnik i koncesionar mreže stupova na području grada Monsa na koje se postavljaju telekomunikacijske antene mobilne telefonije.

11 Nadležna tijela Ville de Monsa izdala su sukladno poreznom propisu tri opomene-obavijesti o nepodmirenim dugovanjima, vezano uz obveze društva Base Company u pogledu plaćanja poreza o kojem je riječ u glavnom postupku za porezno razdoblje 2008. godine u ukupnom iznosu od 7500 eura. Protiv navedenih opomena-obavijesti o nepodmirenim dugovanjima podnesen je prigovor Općinskom vijeću Ville de Monsa. Nakon što je prigovor odbijen, protiv tih opomena pokrenuta je tužba pred Tribunal de première instance de Mons, koji ih je ukinuo. Ville de Mons uložio je žalbu na tu presudu pred sudom koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku. Potonji izražava sumnju u mogućnost primjene članaka 13. Direktive o ovlaštenju u predmetu iz glavnog postupka.

12 U tim je okolnostima Cour d’appel de Mons odlučio prekinuti postupak i zatražiti od Suda da se u prethodnom postupku izjasni o sljedećem pitanju:

„Zabranjuje li članak 13. Direktive [o ovlaštenju] lokalnim i područnim jedinicama da iz proračunskih ili drugih razloga oporezuju gospodarsku djelatnost telekomunikacijskih operatora koja se na njihovu području [očituje] kroz prisutnost stupova, jarbola ili antena [mobilne radiotelefonije] namijenjenih toj djelatnosti?“

Prethodno pitanje

13 Sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku u osnovi pita treba li članak 13. Direktive o ovlaštenju tumačiti na način da se on protivi propisivanju poreza, kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku, vlasnicima samostojećih konstrukcija, poput antenskih stupova ili jarbola, čija je namjena podupiranje antena nužnih za funkcioniranje mobilne telekomunikacijske mreže, a koje nije bilo moguće smjestiti na postojeće lokacije.

14 Treba prije svega podsjetiti da se u skladu s člankom 1. stavkom 2. Direktive o ovlaštenju, ta direktiva primjenjuje na ovlaštenja za pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (presuda Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 35.).

15 Ta direktiva ne propisuje samo pravila u vezi s postupkom odobravanja općih ovlaštenja ili prava na korištenje radijskih frekvencija ili brojeva, kao i u vezi sa sadržajem tih ovlaštenja, nego i pravila u vezi s vrstom pa čak i opsegom novčanih naknada koje su povezane s navedenim postupcima, a koje države članice mogu propisati na teret poduzeća u sektoru elektroničkih komunikacijskih usluga (presuda Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 29. i navedena sudska praksa).

16 Prema ustaljenoj praksi Suda, u okviru Direktive o ovlaštenju države članice ne mogu ubirati dodatne poreze ili naknade u odnosu na pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, osim onih koji su predviđeni tom direktivom (vidjeti u tom smislu presude Vodafone España i France Telecom España, C-55/11, C-57/11 i C-58/11, EU:C:2012:446, t. 28. i 29., te Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

17 Slijedom navedenog, kao što je to u osnovi naveo i nezavisni odvjetnik u točkama 33. do 36. svojeg mišljenja, da bi se odredbe Direktive o ovlaštenju mogle primijeniti na porez poput onog iz glavnog postupka, oporezivi događaj treba biti vezan uz postupak općeg ovlaštenja koji osigurava, sukladno članku 2. stavku 2. točki (a) Direktive o ovlaštenju, pravo na pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (vidjeti u tom smislu presude Komisija/Francuska, C-485/11, EU:C:2013:427, t. 30., 31. i 34.; Vodafone Malta i Mobisle Communications, C-71/12, EU:C:2013:431, t. 24. i 25., te Fratelli De Pra i SAIV, C-416/14, EU:C:2015:617, t. 41.).

18 Sud je s tim u vezi podsjetio, kada je riječ o članku 13. Direktive o ovlaštenju na koji se i odnosi pitanje koje je postavio sud koji je uputio zahtjev u ovom predmetu, ta odredba ne obuhvaća sve naknade kojima podliježe infrastruktura koja omogućuje pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (presuda Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 34.).

19 Naime, taj članak odnosi se na uvjete pod kojima se mogu ubirati naknade za prava korištenja radijskih frekvencija ili brojeva ili za prava na instalaciju opreme na, iznad ili ispod nekretnina u javnom ili privatnom vlasništvu (presuda Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 31. i navedena sudska praksa).

20 U predmetnom slučaju, iz odluke u kojoj se postavlja prethodno pitanje razvidno je da su porez o kojem je riječ u glavnom postupku dužne plaćati „sve fizičke ili pravne osobe koje su vlasnici stvari“, dakle „antensk[ih] stupov[a] ili jarbol[a] od određene važnosti, koji su samostojeće konstrukcije […] čija je namjena podupiranje različitih vrsta antena potrebnih za uredno funkcioniranje mreže mobilne telekomunikacije, a koje nije bilo moguće smjestiti na postojeće lokacije (krovove, crkve…)“.

21 Prema praksi Suda, izraz „resursi“ i izraz „instalacija“ iz članka 13. Direktive o ovlaštenju ukazuju na materijalnu infrastrukturu koja omogućuje pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga odnosno na stvarnu instalaciju tih resursa na dotičnoj nekretnini u javnom ili privatnom vlasništvu (presuda Belgacom i Mobistar, C-256/13 i C-264/13, EU:C:2014:2149, t. 33. i navedena sudska praksa).

22 Stoga, iako je porez koji je predmet glavnog postupka propisan na teret vlasnika antenskih stupova i jarbola namijenjenih podupiranju antena potrebnih za uredno funkcioniranje mobilne telekomunikacijske mreže, a one predstavljaju materijalnu infrastrukturu koja omogućuje pružanje elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, ne može se zaključiti da taj porez ima osobine naknade propisane na teret poduzeća koja pružaju elektroničke komunikacijske mreže i usluge u zamjenu za pravo na instalaciju opreme.

23 Nadalje, kao što proizlazi iz očitovanja dostavljenih Sudu, oporezivi događaj kod tog poreza, propisanog na teret svih vlasnika antenskih stupova ili jarbola bez obzira na to je li on i nositelj ovlaštenja dodijeljenog na temelju Direktive o ovlaštenju, nije u vezi s postupkom odobravanja općih ovlaštenja koji poduzećima omogućuju da pružaju elektroničke komunikacijske mreže i usluge, a što mora provjeriti sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku.

24 Imajući u vidu sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 13. Direktive o ovlaštenju treba tumačiti na način da se on ne protivi propisivanju poreza, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, na teret vlasnika samostojećih konstrukcija, kao što su antenski stupovi ili jarboli, čija je namjena podupiranje antena potrebnih za funkcioniranje mobilne telekomunikacijske mreže, a koje nije bilo moguće smjestiti na postojeće lokacije.

Troškovi

25 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 13. Direktive 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) treba tumačiti na način da se on ne protivi propisivanju poreza, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, na teret vlasnika samostojećih konstrukcija, kao što su antenski stupovi ili jarboli, čija je namjena podupiranje antena potrebnih za funkcioniranje mobilne telekomunikacijske mreže, a koje nije bilo moguće smjestiti na postojeće lokacije.

Potpisi